

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Gospodskih ulicah št. 12. Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

V Ljubljani 18. januarja.

Nemškočeške konference približale so se svojemu koncu, in morda so se že razšli odposlanci, ko to pišemo. Kakor izvemo, so konference vendar imele nekaj pozitivnega uspeha, vsaj za vlado, ki je nekda prigovarjala Čehom in Nemcem, da so se pogodili o najvažnejših vprašanjih. Kaj da so se dogovorili, tega danes še ne vemo, ampak moremo le toliko reči, da so se v največ vprašanjih udali le Čehi, Nemci pa dosegli, kar so želeli. Deželni šolski svet se bode razdelil v nemški in češki, ravno tako tudi deželni kulturni svet in nadsoodišče v Pragi. Tudi glede šol za narodne manjšine so se Čehi udali Nemcem. Okraji sodnji in politični se bodo razdelili po narodnosti, kakor so to želeli Nemci.

Glede glavnega vprašanja, to je urejenja jezikovnega vprašanja pri sodiščih, se pa neso nič sporazumeli. Nazori so bili v tej zadevi tako nasprotni, da na sporazumljenje niti misliti ni bilo. Vlada tudi ni bila prav voljna preklicati jezikovne naredbe. Nemci so v tem oziru spoznali, da jim ne kaže strune preveč napenjati, ker bi se sicer utegnili zameriti višjim krogom, kateri so želeli sporazumljenja. Zategadel so se odrekli zahtevi, da bi državni zbor moral z zakonom potrditi nemščino za državni jezik. Temu so se pa toliko lažje odrekli, ker so vedeli, da v sedanjem državnem zboru za tak zakon itak večine ne dobe in je tudi dvomljivo, da bi jo v prihodnjem, kajti celo mej levicariji so nekateri, ki si ne upajo na tak način rušiti ustave.

Pa tudi v tem oziru so Čehi in vlada Nemcem nekaj prijenjali, tako da so poslednji mogli reči, da so zadovoljni. Vlada je obljubila, da se bode bolj ravnala po faktičnih potrebah nego po črki jezikovnih naredeb. In ta izjava vidi se nam jako nevarna. Kdo more jamčiti, da vlada ne bode pojma, kaj je faktična potreba, tolmačila Čehom na škodo. Vsaj Taaffe nikdar ni bil posebno prijazen Slovanom. Njegovo srce je bilo vedno na levici.

Češki odposlanci se tolažijo s tem, da se na teh konferencah neso odrekli nobenemu zgovinski utemeljenemu pravu češkega kraljestva. Toda ta tolažba je slaba. Odrekli se neso, ker Nemci od njih tega zahtevali neso, kajti to se jim ni potrebno zdelo, ko jih je že bil Taaffe dovolj potolažil z odgovorom na Plenerjevo interpelacijo, da vlada v bližnji bodočnosti ne misli na uresničenje državnega prava. Tudi Čehi sedaj ne uživajo nobene svojih zgodovinskih pravic, torej se jim tudi odrekati ni trebalo. Pa še v tem oziru so baje Nemci zmagovalci.

Kakor se govori bode se namestnik Thun kmalu zamenil s kakim generalom, ki bode Nemcem povoljniji in kateremu se bode dodal uradnik, kateri bode posebno po volji Taffeu. Mi nemamo gotovo nobenih simpatij za grofa Thuna, toda tu ne pride oseba njegova v poštev, pač pa vzrok zaradi katerega Nemci zahtevajo, da naj se grof odstrani. Kaj je pa storil, da se je tako zameril Nemcem. Mi se ne spominamo družega, nego da je ob priliki, ko še ni bil namestnik, se bil izjavil za kronanje cesarja češkim kraljem. Z njegovim odstranjenjem hoče se le dati Čehom razumeti, da naj si le izbijejo iz glave vse nade na uresničenje svojih zgodovinskih prav.

Mi ne zamerimo Čehom, da so se udali Nemcem, ker vemo, da je bil njih položaj jako neugoden. Pritiskalo se je nanje z vso močjo. Tudi danes še ne moremo soditi o njih postopanju, ker še ne poznamo podrobnosti teh konferenc. Ali nekaj moramo vendar obžalovati. Ko so Čehi videli, da se morajo Nemcem udajati v raznih vprašanjih, bili bi morali stvar drugače obrniti. Postavili naj bi se bili na državno stališče in odločno zahtevali, da se ugodnosti, ki se dovoli Nemcem na Češkem, dovoli tudi Čehom na Moravskem, Šlezkem in Slovincem v meševitih pokrajinah. Temu bi se Nemci ne bili upali odločno ugovarjati. Če bi se pa Nemci ne bili hoteli udati, bi pa bili Čehi najbolje nare-

dili, da so konferencam obrnili hrbet. Ko bi se pa jim bila ta taktika posrečila, bili bi lahko rekli, da so vsaj nekaj dosegli, tako so pa na konferencah zmagali le Nemci in vlada, Čehi so pa poraženi in nasledki njih poraza se bodo še le v bodoče prav pokazali.

Kompetentni zastop za jezikovno vprašanje.

Sedanja pogajanja na Dunaju se sučejo tudi in najbolj okoli jezikovnega vprašanja. To, o čemur se zjedinijo udeleženci konferencije, ne bo takoj zakon; osrednja vlada si pridržuje svoje pravo, da potem izdela poseben načrt, ki se predloži kakeršnemu si bodi zakonodavnemu zastopu v obravnavanje in sklep z namenom, da bi se sklep dotičnega zastopstva predložil v najvišje potrjenje.

Od pogajanj, ki se vršé sedaj na Dunaji, do najvišjega potrjenja je pa pot še daleko, in to je v nekakem pogledu dobro, pred vsem, ker bo možno dogovore Dunajske konferencije pretresovati z raznih stališč in od strani raznih strank in narodov.

Vendar pa se je začel že stari prepir o tem, kateri zastopi, ali deželni zbori ali državni zbor imajo pristojno oblast za sklepanje o jezikovnem vprašanju.

Lani in letos še posebej je glavno glasilo nemških liberalcev dokazovalo in poudarjalo, da za rešitev jezikovnega vprašanja je kompetenten državni in jedino državni zbor. Najbrže je to glasilo imelo pred očmi samo ono rešitev, za katero gre pred vsem nemškim liberalcem, namreč rešitev vprašanja o državnem jeziku, naj si tega sedaj imenujejo tudi občevalni ali jezik gosposke — ali tudi obče upravni jezik. V resnici ima tisto glasilo za to zadevo prav, ker državni jezik, ako bi prišlo kedaj do potrjenja, bi se moglo zgoditi to jedino potom državnega zbora. Kajti ta važna zadeva se dostaje jednako vseh, na prvem mestu vseh nenemških narodov, potem ko

LISTEK.

Nedeljsko pismo.

Vsem ljudem nihče ne ugaja, najmenj pa nadležna hripa. Vender pa ima tudi ona svoje oboževalce. Ko se je nadobudni mladeži v šoli na Cojzovem grabnu bilo objavilo, da nekoliko dnij ne bode šole, hitela je na ulico ter ondu začela kričati: „Živela hripa!“ No, veselje njeno ni bilo dolgo trajno in nekateri pojdejo v ponedeljek s kislimi obrazi v šolo, kjer se bode kmalu dokazalo, ali jih je mučila zares hripa, ali pa te „favlenca“, katera pa pri ljudskošolskih učencih sploh nobeno leto ne počiva.

Razven učeče se mladeži bila sta še dva stanova, katerima je hripa naklonila mnogo dela in mnogo zaslužka. In to so bili gospodje zdravniki in lekarničarji. Mej njimi je sicer velika konkurenca, kajti zdravnikov imamo okolu štirideset, šesta lekarnica pa ima skoro toliko ovir, kakor „Zjedinjena Slovenija“. Navzlic vsemu temu pa sem čul iz verodostojnega vira, da je samo jeden zdravnik v jednom dnevu moral obiskati sto bolnikov, v neki lekarni pa so v jednom poldnevu na recepte spečali za 160, rekše: sto in šestdeset goldinarjev zdravil proti nesrečni hripi. Jaz bi dotično lekarnico tudi lahko imenoval, a tega ne storim, ker bi sicer utegnil gospod Verderber pritisniti z neizprosnim

svojim davčnim vijakom, kakor se je zgodilo s to varno Krisperjevo v Gorenji Šiški.

Resnici na ljubo pa moram povedati, da so se še drugi obrtniki okoriščevali s hripo. V prvi vrsti bili so to krčmarji. Ima namreč gotovo vrsto ljudi, in tudi jaz se jim deloma pridružujem, kateri vsako bolezen preganjajo z vinom. V tem svojem načelu so tako radikalni, da vino pijejo tudi tedaj, kadar hripe ni. Ko pa je nastala hripa, bil je to poseben „titulus“ in pilo se je vino belo in črno, rudeče in rumeno, cviček in „refosco“, vmes tudi „Samotok“ in navadno je dotičnikom naravno, še pogostejše pa umetno vino pomagalo, kajti „der Glaube macht selig“.

In kakor z vinom, tako je bilo tudi z žganimi pijačami. Kakor da ni več posebne prilike na alkohol, tako so hlastali ljudje po specifično kranjskem brinjevi, po žoltem slivovci, mnogokrat z žafranom pobarvanem, osobito pa po konjaku, francoski „cognac“ prišel je baš sedaj ob veselnejši hripi v pravo veljavo in naši praktični kavarnarji uporabili so ugodno to priliko ter omislili si višje, a neizrecno ozke čašice, da človek zaužijajoč „cognac“ skoro resno premišljuje, bi li pri tej draginji ne kazalo, izumiti kak drug ceneji „antidot“ proti hripi.

Poleg omenjenih stanov pa ni nobenega, da bi ne čutil splošne epidemije. Prodajalnice so prazne, da bi skoro pajki uhode zapredli, obrtniki nima jo posla, dosedanje predpustne veselice pa so slabo

obiskane. Kazina imela je pred tednom dnij prvo veselico, a uspeh bil je nepričakovano slab. Na parketu, kjer se je sicer, kadar je bil nesrečen dan, vrtelo po 60 do 80 parov, gomazelo je ta dan samo nekaj nad petdeset ljudi. Plesalo pa je le devet parov. Stoprav pri kadriji, ko se je rekrutovalo vse, kar leze in kar gre, naštel sem dvanajst parov. In mej temi pari bil je samo jeden — civilist!

Javna tajnost bila je že doslej, da kazina ne more prirediti niti jednega plesa brez vojaštva, a da so tako na zadnjem konci, tega bi ne bil nikdar verjel. Pojde li tako dalje, potem bomo čez par desetletij z občudovanjem v deželnem muzeji gledali oguljen frak, češ: to oblačilo služilo je plesalcem kazinskim pred toliko in toliko leti. Sedaj se nihče več tako daleč ne izpozabi, kajti samo jeden civilist, in še ta dolgočasen, to je prežalostna figura.

Neugoden bil je ta plesni začetek v kazini, kjer marsikaj ni več tako gladko, kakor nekda. Jaz čul sem o raznih nasprotstvih, katera so pa popolnoma naravna, kajti „inter fractionem panis“ spoznavajo se ljudje in njihovi značaji. Upam pa in sem preverjen, da bodo veselice v narodnih društvih odlikovale se mimo veselice kazinskih, da bomo predpustni čas praznovali z isto živahnostjo in radostjo, kakor druga leta in princu Karnevalu prav pošteno odšteli dolžni, vsako leto običajni in prijetni tribut.

se usiljuje v to svrhu vsaj v tej državni polovici nemščina kot upravni ali državni jezik.

Drugo vprašanje pa je, ali nemški liberalci priznavajo isto takó kompetencijo državnega zbora za splošno rešitev jezikovnega vprašanja, torej tudi gledé na jezikovno enakopravnost jezikov drugih narodov. Sicer naj se vedejo nemški liberalci na to stran, kakor jim drago; konsekvencijo za jeden del, ki ugaja njim, bodo vedeli zastopniki drugih narodov izvajati tudi na korist teh narodov. Vsekakor je dobro zabeležiti sklepanje nemških liberalcev za njih stran.

Pa tudi deželni avtonomisti kažejo že nejedinstvo gledé kompetencije reševanja jezikovnega vprašanja. Takó je nemško glasilo Staročehov vsprejelo izjavo od „pozora vredne“ strani, v kateri izjavi se naravnost priporoča državni zbor kot pristojen zastop za ta namen. Ta dopisnik, oziroma člankar, prav za prav kaže, v vsej svoji jedrnatosti pisavi, da je stvar premišljeval jako temeljito, poudarja potrebo pogajanja in rešitve jezikovnega vprašanja za vse narode in apostrofuje posebno na Moravo, nadejajoč se, da, ako in kedar se reši jezikovna enakopravnost za češko kraljestvo, pride potem Moravska na vrsto. Vidi se temu dopisniku torej, da mu ni prav, ako bi pogajanja prenehala pri češkem kraljestvu.

„Politik“ pa se je hitela takoj zavarovati nasproti mladočeškemu „Nar. Listom“, češ, da je sprejela dotično izjavo brez komentarja in le zato, ker se dá govoriti o stvari tudi s takega stališča. Sklicuje pa se staročesko glasilo na izjavo, katero je Groholski l. 1884 prečital v državnem zboru. Groholskega izjava priznava — brez uzakonjenja — nemščino na mnogo strani kot že udomačeni državni jezik, odreja državnemu zboru pristojnost gledé na rešitev enakopravnosti drugih jezikov ter jo privaja jedino deželnim zborom.

To je pred vsem poljsko stališče, in umeti je jako lahko, zakaj ravno Poljaki zanikujejo kompetencijo državnemu zboru v jezikovnih zadevah; saj bi v doslednosti prišli tudi gališki Rusi do jezikovne enakopravnosti, ako bi se stvar reševala in konečno dognala v državnem zboru. Poljaki so največ krtivi, da so jo zabredli v tem pogledu tudi Čehi in Slovenci, ali pa tudi in še pravilneje je resnica narobe. Čehi in Slovenci so pred vsem zakrivali po svojih zastopnikih, da so dobili Poljaki v državnem zboru odločilno mesto, katero mesto jim vsled nespremenjenega vedenja čeških in slovenskih zastopnikov ostalo do današnjega dne. Odtod vsi neuspehi Slovanov na desnici doslej!

Ali resnica ostane vendar resnica, in nihče, ki se drži zmisla ustave, nas ne more pobiti v mišljenji, da jezikovno vprašanje na vse strani spada jedino v državni zbor, nikakor in nikdar ne v deželne zastope!

V tem nas potrjuje zgodovina sedaj veljavne ustave. Ko je dotični ustavni odbor predlagal ustavni načrt državnemu zboru v razpravljanje in sklepanje, je isti odbor izrecno naznanil, da ni hotel in mogel narodnostnega člena (XIX. drž. osnovnih zakonov izdelati v obliki izvrševalnega zakona ter je rekel, da naj to državni zbor razpravlja in sklone o primernem času, to je, ko dojdejo pred vsem Čehi zopet v državni zbor. Da se to doslej ni zgodilo, kljub temu, da sedé Čehi in drugi Slovani že 10 let v državnem zboru, krivi so desničarji poleg liberalne nemške stranke sami, ker niso ne sami, ne s pomočjo osrednje vlade do današnjega dne osnovali takega izvrševalnega načrta. Zaradi tega pa se zmisel ustave in njenega XIX. člena spremenil, in kar se ni zgodilo, mora se izvršiti prej ali pozneje, ako se noče biti ustavi v obraz pojedinim narodom in državi v škodo.

Wurmbrandov in pozneje Scharschmidov jezikovni načrt dokazujeta, da liberalni Nemci sami se držé v resnici kompetencije državnega zbora v jezikovnem vprašanji, torej vsaj načelno v zmislu odpora, ki je osnoval načrt sedaj veljavne ustave. Liberalnim Nemcem nasproti bilo je od strani Slovanov postaviti analogen načrt, se ve da, ne v takem zmislu, kakor liberalni Nemci, ki so nalašč pozabili na zmisel ustave, ampak v zmislu ustave.

Ravno te dni so raznašali po novinah govorice, da hoče osrednja vlada sama predložiti državnemu zboru lastno predlogo o jezikovnem vprašanji. Kolikor bi bilo v tem resnice, bi mi to pot imeli načelno za najsrečnejšo, ker je jedino prava. Kajti jezikovna enakopravnost je le jeden del

narodne enakopravnosti, ker k tej spada zagotovljenje narodnosti in jezika, ne pa jezika samega. Jezikovno vprašanje se ne more deliti od narodnosti, in že jedino to je odločilen povod, da se mora jezikovno vprašanje skupno z vso narodno enakopravnostjo reševati v državnem zboru, ne pa v deželnih zastopih. Deželni zastopi bi ne mogli v Avstriji zaradi mešanega prebivalstva raznih dežel nikdar rešiti narodne enakopravnosti v ustavnem zmislu. Zato je potreben poseben izvrševalen zakon za vse narode jednako in enakomerno in za tak zakon bi se nikdar ne zjedini deželni zastopi. Stvar se je že toliko razpravljala, da je tudi Staročehom jasna, ko bi je ne bili zabredli od četka in ko bi zaradi Poljakov še dandanes ne držali se deželne avtonomije. Ne deželnim avtonomistom ni stvari ponavljati, pač pa zastopnikom, ki nimajo nikakega uzroka zagovarjati deželne avtonomije, da jezikovno vprašanje spada, dokler velja sedanja ustava, v državni zbor in jedino v ta zastop, in da je v državnem zboru skleniti tak izvrševalen zakon, ki ne bo odgovarjal samo jezikovni enakopravnosti, temveč tudi podelil svobodo razvijanja in gojenja narodnosti in jezika vsakemu narodu posebej, hkratu in enakomerno.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani, 18. januarja.

Da je od češko-nemških pogajanj pričakovati nekaj uspeha, sklepajo nekateri iz tega, da konference tako dolgo zburujejo. Ko bi bila nasprotja taka, da bi se ne dalo doseči nobeno sporazumljenje, bi se konference že davno bile pretrgale.

Mej Slovaki na severnem Ogerskem vlada letos velika beda, to priznavajo celo madjarski listi. „Pešti Naplo“ vladi očita, da je kriva bede, ker ne skrbi dovolj za razvoj domače industrije. Ta list pa očita tudi prebivalcem, da so marsikaj zamudili; ker vendar ustava daje sredstev in pravic, da bi svoje potrebe lahko obelodanili v postavodavnem zastopu, zahtevajoč pomoči. Seveda piše se lahko tako, a če se pomisli, kako se vrše volitve za ogerski državni zbor, se pa kmalu spozna, da Slovakov ne zadene nobena krivda, da neso voljeni možje, ki bi se potegovali za potrebe narodove.

Vnanje države.

Več visocih dostojanstvenikov srbskih je bilo odlikovanih z visocimi ruskimi redi, kakor se poroča nemškemu listu iz Belega grada. Ta odlikovanja bodo se bolj utrdila prijateljstva mej Srbijo in Rusijo.

Ruski car je ob novem letu odlikoval vojnega ministra z redom Svetega Vladimira I. vrste za zasluge, katere si je pridobil za zboljšanje ruske vojske. — V Parizu dobila je Rusija novo posojilo 500 milijonov frankov. S tem posojilom mislijo začeti konvertovanje orijentskih posojil, katera je bila Rusija najela za zadnje vojne s Turčijo. Sedanji finančni minister Višnjegradski si jako prizadeva, da zboljša državne finance, in zato hoče konvertovati posojila sedaj, ko je moči dobiti denarja za nižje obresti.

Včeraj se je otvoril švedski državni zbor. Kralj je imenoval grofa Layerbjelka predsednikom, državnega svetnika pl. Ehrenhaima podpredsednikom prve zbornice, trgovca Olofa Wijka predsednikom in posestnika Olofa Larssona podpredsednikom druge zbornice.

Shea toži, kakor je znano, ženo svojo, ker je imela s Parnellom baje nedovoljeno znanje in se hoče ločiti od nje. Namen te pravde je vsacemu precej jasen, če povemo, da je ta mož bil mej pričami angleškega lista „Times“ proti Parnellu. Uničiti hočejo s tem Parnella, ki je vedno bolj nevaren angleški vladi. Shea je pa za to najeto orodje. Obravnava pa še ne bode tako hitro, ker Shea sedaj še nema potrebnih dokazil in jih mora še le iskati. Gotovo bodo z denarjem skušali najeti prič, da bi pričale proti Sheovi soprogi. Šele čez štiri ali pet mesecev se bode začelo obravnavanje, če se morda ta čas še vsa stvar kako ne zasuje.

Glavni povod preobratu v Braziliji je bil baje ta, da vojaki neso bili zadovoljni s premajhno plačo. Zatorej bode pa začasno vlada morala pred vsem skrbeti, da zboljša častnikom in vojakom plačo. Na dan preobrata je bil boj po ulicah Ria de Janeiro. Ko so republikanci na cesarske palači razobesili republikansko zastavo, zbralo se je več meščanov, ki so podpirani po drugem topniškem polku sneli republikansko zastavo in zopet razobesili cesarsko. Republikanska vlada poslala je pa takoj vojake na lice mesta, ki so kmalu premagali cesarju udane vojake in meščane jih nad 100 usmrtili in zopet razobesili zastavo. Drugi dan je pa republikanska vlada dala 21 cesarjevih privržencev postreliti.

Domače stvari.

— (Mestni zbor Tržaški) imel je v četrtek zvečer javno sejo, na katere dnevnem redu je bila tudi razprava o prepovedi namestništva, da se pepel italijanskega pesnika Giuseppa Revera ne sme prepeljati v Trst. Mimogrede bode povedano, da je Giuseppe Revere bil rodom Tržašk žid, sicer pa irredentovec prve vrste. Glavni govornik proti prepovedi namestništva bil je dr. Angeli, čegar govor je s samimi irredentovci natlačena galerija burno odobrvala. Občni zbor vsprejel je z veliko večino vse Angelijsve predloge: 1.) Mestni zbor sklone, da se Giuseppa Revera pepel prepelje v Trst. (Frenetično odobravanje na galeriji.) 2.) Eksekutivi se naroča, da stori vse umestne in zakonite korake, da se razveljavi namestništva prepoved, po kateri pepel Giuseppa Revera ne sme čez avstrijsko mejo. 3. Mestno predsedstvo se pooblašča, da se obrne do slavnega mestnega zastopa v Rimu s prošnjo, da — ker se za sedaj pepel ne more prepeljati — na troške občine Tržaške primerno čuva pesnikov pepel, dokler ne bodo odstranjene vse ovire. 4. Da se postavi Giuseppu Reveru spomenik v mestnem lapidariji. 5. Voli odsek za postavljenje spomenika. Za te predloge, ki so jako drzna demonstracija proti Tržaški vladi, glasovalo je z leve 26 obč. svetovalcev in trije do štirje iz desnega centra. Tako glasuje mestni zbor, izvoljen na podlagi kompromisa...! „Mein Lieben was willst du noch mehr? Po nedavnem govoru županovom so Tržaški Slovenci drzni agitatorji, kaj pa so irredentovci, ki se proti vladi tako odurno postavljajo po robu? Proti jasnemu odloku namestništva obveljali so vendar z burnim odobravanjem in ploskanjem rečeni predlogi! Mestni zbor je s temi sklepi vladi zagnal rokavico in to bi ne smelo biti brez posledic. Sedaj, ko se kazalec pomika že proti dvanajsti uri, trebalo bi vendar napeti krepkejo struno. A kaj pomaga vse? Stari godec pel je nekda: „Svet ostane slep“ in bojimo se, da bi ne utegnil imeti prav.

— (O češko-nemških konferencah) pišejo „Narodni Listy“: „S tem, da so si z Nemci vkupe napravili pravno stališče, so Čehi sebi samim koristili, ker so s tem tudi njihove pravice zagotovljene, da pri eventualnem zrušenju politične sisteme ne pridejo zopet v nevarnost. Nemci neso vsega dosegli, kar so zahtevali, a vse to, kar so potrebovali!“

— (Slovensko gledališče) bode, kakor smo že včeraj omenili, jutri v nedeljo 19. t. m. V začetku igrala se bode Trifkovičeva veseloigra „Šolski nadzornik“. Igra, ki je občno priljubljena, predstavljala se ni že 8 let na našem odru. Potem se bode igral prvokrat igrokaz „Prepozno!“ Igra se odlikuje z ostro risanimi značaji in so vloge v rokah naših prvih igralnih močij. Nadjati se je dobro obiskane hiše.

— (Nova izvirna igra.) Gosp. dr. Vošnjak, ki je bil že s svojimi igrami: „Pene“, „Svoji k svojim“ in „Ministersko pismo“ dokazal svojo spretnost za dramatik, izročil je dramatičnemu društvu novo dramatično delo „Ženska zmaga“, šaloigra v treh dejanjih, katero utegne dramatično društvo uprizoriti še v tej sezoni. Zeleti bi bilo, da bi se tudi drugi naši pisatelji vrgli na dramatično polje, kjer treba mnogo in pridnega dela, da bode kaj v roke vzeti, kadar se zgradi novo gledališče in se bode vsaj podvojilo število slovenskih predstav.

— (O zadevi nove bolnice.) Iz strokovnjaških krogov, kateri se zanimajo za vprašanje nove bolnice Ljubljanske sprejeli smo sledeči dodatek k včerajšnji notici. Razpisane konkurence za bolnico v Odesi udeležila sta se samo dva konkurenta, torej se nihče čuditi ne more, da je dobil vsak jedno razpisanih dveh daril. Priporočane, jako po ceni izvršene stavbe dalmatinskih bolnic ni moči neposredno pri nas porabiti, kajti izrekli so se merodajni krogi za zavod s centralno kurjavo, ventilacijo in strežbo, kakor tudi za parno kuhinjo in perilnico s stroji, in dalje tudi ne pripuščajo, da bi se za kozobolni oddelek napravile dotične sobe v kleti. Bati se je torej, da bi ne nastale vsled nekih poročil tujih neznanih kapacitet o zadevi zgradbe nove bolnice, jednake zapreke, kakor žalibože pri gledališču.

— (Dimitrij Slavjanski Agrenjev) koncertoval bi tudi v Ljubljani, ako se za jeden

➤ Dalje v prilogi. ➤

koncert zagotovi 1000 gld. Ponudba ni došla od Slavjanskega samega, ampak od njegovega agenta na Dunaji. Zahtevana vsota je za naše razmere sicer visoka, zlasti ker nemamo dovolj prostorne dvorane, ipak bi kazalo, ko bi naša glasbena društva in uplivne osebe po Ljubljani vzele stvar v roke in bi poskusile rešiti najprej finančno stran. Ni dvombe, da bi Slavjanskega koncert bil izreden užitek in da bi bil vreden, da se zanj kaj več stori. Slavjanski s svojim zborom je svetovna specialiteta in naše glavno mesto bi samo sebe počastilo, ko bi ga dobili, četudi le za jeden večer v svoje ozidje. Ako ga nemški Gradec tako proslavlja, bi bela Ljubljana ne smela zaostajati.

— (Premeščen) je g. kapelan Pavl Kra mar iz Mirne v Žire.

— („Slovenski pravnik“) prinaša v 1. številki nastopno vsebino: 1. Dr. Ferjančič: O načrtu novega kazenskega zakonika. 2. A. Kupljen: O gospodarstvu in njegovih vrstah. 3. Dr. Fr. Zupanec: Iz sodno-zdravniške prakse (Dalje.) 4. O preložitvi naroka po § 13. pravdne novele. 5. Iz pravosodne prakse. Civilno pravo: a) Da dejanje moti posest, ki mora protivno pravu in svojeoblastno (§ 344. obč. drž. zak.) b) Za eksekutivno postopanje po § 298. obč. sod. r. in dv. dekr. z dne 7. majnika 1839, št. 358 zb. pr. zak. treba, da je iz listine razviden pravni temelj tožbeni tirjatvi. c) Ako je odpoved zavrniti uradoma, dopusten je rekurz proti odloku, sprejemajočemu odpoved. (K §-u 15. lit. e) ces. nar. z dne 16. novembra 1858, drž. zak. št. 213. e) Deloma nepopolne stroške pripravljene tožbe je moči iztožiti z isto pripravljeno tožbo. Kazensko pravo: Zanimivejše razsodbe v obrano kaz. zakona (§ 33. in 292. kaz. pr. r.) 6. Književna poročila. 7. Drobne vesti.

— (Iz Starega Trga na Notranjskem) se nam piše: Preč. g. Bl. Lenček, župnik v Starem Trgu na Notranjskem, umrl je dne 15. t. m. po dolgi in mučni bolezni. Pokojnik je bil vesten duhovnik, skrben in radodaren sorodnik, priljubljen družnik, a posebno še uzoren narodnjak. Spomnimo le na notranjske volitve, pri katerih je on jedini duhovnik glasoval za gg. Kavčiča in dr. Ferjančiča. Za Starotrško župnijo in občino, kjer je pastiroval blizu 20 let, pridobil si je mnogo zaslug in vsi občani brez izjeme pogrešali bodo njega uljudnost, pomirljivost in moštvo. Njemu se imamo zlasti zahvaliti, da v naši občini ni bilo tistega celó nepotrebnega razpora mej duhovščino in posvetnimi odličniki. Prijenjavalo se je po nekoliko na obeh straneh in složnost je bila vselej najlepša. Bodi blag spomin preblagemu možu!

— (Iz Novega Mesta) se nam piše dne 17. t. m.: Jedno v hiši umetnikov (Künstlerhaus) na Dunaji po g. prof. Sturm razstavljenih slik, „Ciprese na cesti pri Gorici“, kupil je nadvojvoda Ludovik Viktor za zahtevano ceno. O teh slikah ste pred par dnevi poročali.

— (Vrhniško županstvo) nam poroča v pojasnilo dopisa iz Borovnice dne 13. januarja 1890, da je graščaku g. Fr. Gallé-tu iz Bistre c. kr. okr. glavarstvo v Ljubljani po nasvetu županstva Vrhniškega dovolilo do konca marca — in to iz tehničnih uzrokov — klade iz lastnega gozda tudi ob nedeljah žagati. Plača graščinskih delavcev v Bistri je z ozirom na krajevne razmere popolnoma primerna. Najboljši dokaz temu je to, da je večina delavcev skoro celo življenje v službi g. Gallé-ta in je popolnoma izmišljeno, da bi se delavci vsled nezadovoljnosti v Ameriko odpravljali.

— (Vreme) je mrzlo, suho in bilo bi prijetno, da ni megle, tako goste, kakeršna se včasih le v Ljubljani nahaja.

— (Solkanska čitalnica) imela je dne 6. t. m. svoj 13. občni zbor, pri katerem je bil izvoljen g. Toma Jug predsednikom, g. Janez Abramič podpredsednikom, g. Josip Vuga tajnikom, g. Janez Makne denarničarjem.

— (Iz Dolenjega Logatca) se nam poroča 17. januarja: Meteor, jako lep in velik, bil je videti od severovzhoda proti jugozahodu danes ob 5. uri popoldne.

— (V Mariboru) bil je v četrtek v konjiški vojašnici mej dragonskim poročnikom in poročnikom tamošnjega pešpolka dvoboj na sable. Poslednji teško ranjen na glavi. Povod dvoboju bil je prepir v kavarni.

— (Ra z p i s a n a) je služba učitelja na jedno-razrednici v Gorenji Žici. Plača 400 gld., opravnina 30 gld. in stanovanje. Prošnje do 16. februarja.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Dunaj 17. januarja. Iz Varšave dobila „Polit. Correspondenz“ vest, ki potrjuje, da je ruska vlada iz versko-političnih nagibov sklenila, odpraviti katoliške župnije ob meji. Generalni gubernator v Kijevu, grof Ignatjev, obvestil je nekda škofa v Žitomiru o tem in ga pozval, da diecezanski konzistorij to naredbo izvede.

Berolin 17. januarja. Tukaj se potrjuje vest, da je papež za hripo zbolel.

Rim 17. januarja. Zaradi bolezni vojvode Aosta odpeljal se je kralj v Turin.

Turin 17. januarja. Danes zjutraj izdalo se je naslednje izvestje o bolezni vojvode Aosta: Vojvodi vnela so se desna pluća in prizadeti sta blizu dve tretjini desnega dela.

London 17. januarja. „Times“ javlja, da bi bil nemški cesar v kratkem obiskal ruskega carja in se udeležil lova pri Vitěbsku, da je pa ta pohod vsled smrti cesarice Avguste odložen do meseca avgusta.

Pariz 17. januarja. Vojni minister ukazal, da bode pri jesenskih manevrih več vojev rabilo brezdimni smodnik.

Lizbona 17. januarja. Shod trgovskega društva, katero pretresuje uprašanje, kako bi se trgovske zveze z Angleško pretrgale, posvetoval se je tudi ob uprašnji, kako bi se zavračal angleški denar ter odprla nova trgovišča v Afriki ter našla nova sejmišča za portugalske proizvode.

Carigrad 17. januarja. (Izvestje „Polit. Corr.“) O protestu, ki bi ga bila ruska vlada uložila pri Porti zaradi trgovinske pogodbe mej Angleško in Bolgarsko, ni tukaj na pristojnem mestu nič znanega. Ta korak se bržkone tudi ni storil, akoravno je res, da je omenjena pogodba v ruskih vladnih krogih nemilo dirnila. Rusija bi s takim protestom tudi ne uspevala, ker Porta proti tej pogodbi nema ničesar ugovarjati. Iz istih razlogov je verjetno, da tudi ruski protest glede posojila bolgarskega v Carigradu ne bode imel posledic. Turška vlada bode v zmislu ruskem le tedaj posegla v bolgarske zadeve, kadar bode Bolgarska očitno rušila pravo in pogodbe. Sicer se pa v diplomatskih krogih misli, da ruski protest sploh nema daleč sezajočega pomena. Rusija hotela je le mogotcem v Sofiji pokazati, da se postopanje njihovo skrbno nadzoruje. In to nadzorstvo utegne jim še kdaj jako neprijetno postati.

Turin 18. januarja ob 9^{1/2} uri zvečer. Zdravje vojvode Aosta se je shujšalo, bolnik vedno slabši. Vojvoda vsprejel zvečer na svojo željo svetstva za umirajoče. Današnje jutranje izvestje: Po jako nemirni noči pokazala se lahna znamenja zboljšanja. Stanje še vedno jako opasno.

Madrid 18. januarja. Zbornični predsednik prevzel sestavo kabineta. Sestavil bode upravljivo ministerstvo.

Madrid 17. januarja. Velikošolci v Granadi imeli so včeraj shod, na katerem so se posvetovali o angleško-portugalskem sporu. Bilo je več naidušenih govorov. Shod sklenil, da se povabijo tudi druga vseučilišča na Španjskem, da se pridružijo javnim simpatičnim povajom za Portugalsko.

Razne vesti.

* (Velika ustanova.) V Budimpešti je umrl lekarnar Štefan Frum zapustivši pol milijona premoženja. Polovico svojega imetja je volil prestolnemu mestu ogerskemu, da napravi občnokoristne ustanove. Lekarno je zapustil provizorju svojemu, ostalo premoženje pa svojemu svaku, ravnatelju bolnice dr. Kolomanu Müllerju.

* (Lipsijski veteran.) V Brnu je umrl invalid Matija Bavšek v 94 letu. Pokojnik je služil 38 let pri topničarjih in se je udeležil bitve pri Lipsiji proti Napoleonu I. Prsi njegove krasil je topovski križ.

* (Egiptska očesna bolezen) se je zelo razširila mej vojniki ruskimi na Poljskem. Nič manj nego 70.000 jih je že za to boleznijo zbolelo.

* (Hripa mej konji) se je jako razširila v Temešvaru. Skoro v vseh hlevih so za hripo bolni konji, posebno se je pa ta bolezen razširila mej vojaškimi konji.

* (Posebno srečo) imel je nek lovec iz Sibinja na Solnograškem na božični dan v Sibjelskem

gorovju. Pobil je 7 volkov, 9 lisic in 2 srni. Pobivši toliko zverin, rešil je bedne gorjance velike nadloge.

* (Rop.) V Budimpešti pride nek potujoči rokodellec beračit k branjevki Amaliji Mihalify. Ko je hotela mu baš kaj dati, jo je hitro omamili tujec s kloroformom in oropal. K sreči so ženo še živo dobili in jo oteli.

* (Blisk v januarju.) Dne 14. t. m. se je v Solnemgradu bliskalo, kakor v najbolj vročem poletju, dasi debel sneg pokriva vso okolico.

* (Trojčki.) V Esekelfalvi je te dni žena Mojzesu Majorju povila dva dečka in deklico. Zakonska dvojica ima veliko srečo, kajti tri rojstva so ji prinesla 7 otrok.

* (Krst z ovirami.) V Menningenu so šli oče, kum in kumica v cerkev, da dajo krstiti otroka. Ko se je imel izvršiti krst, so pa opazili, da so otroka pozabili.

* (Zenitev na menice.) Grški trgovec v Aleksandriji si je pridobil veliko imetje in je jel misliti, da bi se oženil. Ker ni imel znanstva z ženskami, pisal je trgovskemu prijatelju v Korint. Pismo njegovo končavalo se je z nastopnimi besedami: „Poleg tega prosim te, da mi pošlješ s prvim odhajajočim parnikom mlado deklico, ki bi hotela postati soproga moja. Imetje se ne zahteva, vender mora biti iz poštene rodbine in v dobrem imenu. Imeti mora 20 do 24 let, ter mora biti srednje velikosti, lepa, zdrava in krotka. Priloženo menico, katero sem jaz izdal, prosim, da akceptujete. Če mu prinese gospica menico z akceptom Vašim, zagotavljam Vas, da bodem takoj nagradil podpis svoj in deklico vzel za ženo.“ Prijatelj v Korintu našel je takoj mlado damo, imajočo vsa zahtevana svojstva in dal jej je akceptovano menico. Ko pripluje parnik v Aleksandrijo, prišel je že Grk in se je oziral na krov. Kar začuje ime njegovo klicati. Ko se oglasi, stopi mlada gospica k njemu in mu reče: „Gospodine, prinašam Vam menico glasečo se na ime Vaše, nadejam se, da menice ne bode zavrnili.“ To izgovorivši izroči mu menico, na katere zadnji strani je bil prijatelj podpis z opazko: „Gospica, ki prinese menico, je naročena soproga.“ Trgovec se je priklonil, rekši: „Še nikdar nesem zavrnil menice in tudi Vaše ne bodem. Srečen pa bodem, če hočete postati žena moja!“ V štirinajstih dneh bila je menica zares izplačana in Grkinja omožena.

* (Velikan) se sedaj nahaja v Berlinu. Ta Golijat je Livlandec Adolf Gordovsky in ima še le 27 let. Po velikosti je jednak o svojem času toli občudovanemu Kitajcu Shong yu singo. Vsi deli telesa so proporcionalni in se zaradi tega roke njegove ne vidijo tako velike, dasi nosi rokavice št. 12. Njegov oče bil je srednje velikosti, mati pa celo jako majhna. Bratje in sestre njegove so tudi le srednje velikosti. Brat materin je pa bil malo manjši nego on. Velikan ima lepe črne brke in obraz njegov je prijazen in inteligenten.

* (Gôri je gorkeje.) V Parizu se je pripetil nastopni dogodek: Mali Lucian Vaux je prišel iz šole domov. Mati je bila odšla z doma pustivši ključ pri hišnici. Deček je pa rajši čakal matere na ulici nego v sobi brez luči. Mimo pride mlada ženska in vpraša dečka, kaj da dela. Pove jej, da čaka mater. Ženska mu sedaj reče, da ima nekaj govoriti z materjo njegovo in pa da naj bi počakala mater gori v stanovanji, kjer je gorkeje. Deček prijel je tujo žensko za roko in vel jo v stanovanje roditeljev svojih. Gori priselji je dama poslala dečka po bonbone v prodajalnico. Ko se deček vrne, je bila tuja ženska že zginita pobravši nakit, mnogo perila in obleke.

* (Uzroki za ločitev zakonov.) V Zjedinenih državah se je poslednjih dvajset let ločilo 328716 zakonov. Vsaka država ima glede ločitve zakona posebne določbe. Mej drugim so se zakoni ločili iz nastopnih uzrokov: Mož je rekel sestri svoje žene, da je tatica. Mož je tepel kodra svoje soproge. Drugi je po navadi žvečil tobak. Zopet drugi je ženi s silo kito odrezal. Nekdo se je branil šetat z ženo svojo. Nek mož je prihajal še le o polnoci domu in je silil ženo, da je morala z njim govoriti, če tudi bi bila rada spala. Žena se je branila prišivati gumbce možu svojemu. Druga je imela navado, da je dolgo ležala. Jedna žena ni pustila možu, da bi se bil pri ognju grel. Druga je pa moža za brado izvlekla iz postelje. Jedna se je pa potikala po mestu, za gospodinstvo se pa brigala ni.

* (Ogoljufana robkinja.) V Coope County v Zjedinenih državah je bila nedavno zanimiva obravnava. V začetku državljanske vojne je kupil Josip Hichhem najbogatejši in največjavnejši farmar v Cooper County-ji robkinjo, da bi opravljala gospodinjstvo. S tega časa se zamorki ni nikdar dovolilo, da bi ostavila farmo ali da bi občevala s svojimi soplemeniki. Ker ji ljudje na farmi nikdar neso povedali, kaj se po svetu godi, ni zvedela, kako se je končala državljanska vojna in da je odpravljeno robstvo. Bila je ves čas robkinja v pravem pomenu besede. Pred nekaterimi tedni jej pa gospodar umrje in ona je ubežala pri tej priliki v sosedno mesto. Ondu so jej razložili, da je že davno odpravljeno robstvo. Jeden odvetnik se je takoj ponudil, da jej napravi tožbo za mezo 25 let, od kar je robstvo odpravljeno. Sodišče je priznalo, da so jej farmarja dediči dolžni plačati 1400 dolarjev, katere je zaslužila.

* (Veliki požar.) V Baltimore je dne 13. t. m. pogorela na kolodvoru žitnica, v kateri je bilo turšice v vrednosti za 300.000 dolarjev. Užgal se je angleški parnik „Sagra Bosco“, ki je bil zasidran blizu kolodvora. Trije pomorščaki so zgoreli. Dva druga parnika sta poškodovana.

* (Zaradi jednega para nogovic.) Charles Heggibottowu je tri leta stanoval pri vdovi Vinifred Philipps v Birminghamu. Nekega dne ga je udova obdolžila, da jej je ukradl par nogovic. To ga je pa tako razdražilo, da jo je s težkim kladivom kar ubil. Bil je zaradi tega obsojen na smrt in te dni so ga usmrtili v ječi v Warwii.

* (Oženiti se ni več treba.) „Pomisli, prijatelj, petdeset tisoč dobil sem v loteriji“. — Kosmata kapa, sedaj se ti pa že ni treba več ženiti.

* (Pri čaji.) Gospod: „Vem, da dobro poznate sveto pismo, katero mesto Vam najbolj ugaja?“ Možaželna gospica: „Glej, ženin prihaja“.

Poslano.

Neustein-ove posladkorjene kri čisteče pile svete Elizabete,

skušeno in od znamenitih zdravnikov priporočano sredstvo proti zabasjanju. — 1 škatljica a 15 pil 15 kr., 1 zavoj = 120 pil 1 gld. a. v. — **Pred ponarejanjem se jako svari.** — Pristne so samo, če ima vsaka škatljica rdeče tiskano našo protokolovalno varstveno znamko „Sveti Leopold“ in našo firmo lekarna „pri sv. Leopoldu“, Dunaj, mesto, Eeke der Spiegel- und Plankengasse. — V Ljubljani se dobivajo pri gosp. lekarni G. Piccoli-ji. (1068—4)

„LJUBLJANSKI ZVON“

stoji
za vse leto gld. 4.60; za pol leta
gld. 2.30; za četrt leta gld. 1.15.

Zahvala.

Podpisani načelnik izreka v imenu prostovoljnega gasilnega društva Bizoviškega slavni **papirnici v Vevčah** za velikodušni dar 25 gld. najopolejšo zahvalo.

Franjo Babnik,

načelnik prostovoljnega gasilnega društva
v Bizoviku.

(40)

Listnica upravnistva: Gosp. J. Š. v Št. P.: Naročnina je poravnana do 15. maja 1890. — Pozdrav!

Tuji:

17. januarja.

Pri **Stonu:** Kaindl z Dunaja. — Zamič iz Podmoklega — Sliber iz Selc. — Burja iz Kamnika. — Vogl iz Gradca. — Plut iz St. Pavla.

Pri **Mallei:** Zinauer iz Maribora. — Madule iz Trsta. — Zore, Švarcenberg iz Požuna. — Hercog, Kraus z Dunaja.

Pri **Bavarskem dvoru:** Legat iz Senožeč.

Umrli so v Ljubljani:

15. januarja: Franca Gregorin, usmiljena sestra, 22 let, Kravja dolina št. 11, za jetiko.

16. januarja: Ivan Boni, delavec, 52 let, Poljanski nasip št. 50, za emfizemom. — Marija Černe, gostija, 71 let, Krakovske ulice št. 35, za srčno kapjo.

17. januarja: Marija Cerar, gostija, 66 let, Kravja dolina št. 11, za oslabljenjem.

18. januarja: Marija Mejač, trgovskega pomočnika žena, 26 let, Pred škofijo št. 22, za vnetjem trebušne kožice — Meta Tabernik, delavčeva žena, 45 let, Cesta na Loko za plućnico.

Meteorološko poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mo- kina v mm.
17. jan.	7. zjutraj	743.2 mm.	-6.6°C	brezv.	megla	
	2. popol.	742.6 mm.	0.5°C	sl. svz.	jas	0.00 mm.
	9. zvečer	742.6 mm.	-3.6°C	ibrevz.	megla	

Srednja temperatura — 3.2°, za 1.1° pod normalom.

Izkaz avstro-ogerske banke

dne 15. do 17. januarja 1890.

(Izvirni telegram.)

	Prejšnji teden
Bankovec v prometu	411.215.000 gld. (— 19.636.000 gld.)
Zaklad v gotovini	241.801.000 „ (+ 207.000 „)
Portfelj	150.144.000 „ (— 14.868.000 „)
Lombard	27.297.000 „ (— 7.232.000 „)
Davka prosta ban- kovna rezerva	37.605.000 „ (+ 22.383.000 „)

Dunajska borza

dné 18. januarja t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

	včeraj	danes
Papirna renta	83 15	88 —
Srebrna renta	88 35	88 20
Zlata renta	109 85	109 55
5% marena renta	101 60	101 65
Akcije narodne banke	932 —	934 —
Kreditne akcije	325 25	324 —
London	117 90	117 95
Srebro	—	—
Napol.	9 33 1/2	9 34
C. kr. cekini	5 56	5 56
Nemške marke	57 62 1/2	57 67 1/2
4% državne srečke iz l. 1854	25 gld. 133	gld. — kr.
Državne srečke iz l. 1864	100	175
Ogerska zlata renta 4%	101	80
Ogerska papirna renta 5%	99	05
Dunava reg. srečke 5%	100 gld. 123	—
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2 % zlati zast. listi	116	75
Kreditne srečke	100 gld. 181	50
Rudolfine srečke	10	19
Akcije anglo-avstr. banke	120	161
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	—	—

Ivan Mejač javlja v svojem in v imenu vseh sorodnikov žalostno vest, da je Bogu vsemogočnemu ugajalo njegovo drago, presrečno ljubljeno soprogo, oziroma hčer in sestro, gospo

Marijano Mejač roj. Friškovic

danes ob 9. uri zjutraj po kratkej, hudej boleznj sprejemši svete zakramente za umirajoče poklicati na oni boljši svet.

Posvetni ostanki drage pokojnice se bodo v ponedeljek dne 20. januarja ob 4. uri popoldne iz hiše št. 22 Pred škofijo prenesli na pokopališče k svetemu Kristofu in ondu pokopali.

Svete zadušne maše brale se bodo v škofiskej cerkvi.

Draga pokojnica priporoča se pobožnemu spominu.

V Ljubljani, dne 18. januarja 1890.

Namesto vsake druge objave.

PRI KATARU

sapnih organov, kašljih, nahodu, hripavosti in vratnih boleznih zdravniki opozarjajo na

GLAVNO SKLADIŠTE

MATTONIJEVE

GISSHÜBLER

KISELINE

ki se rabi uspešno sama ali z gorkim mlekom pomešana. (15—2)

Ima miloraztopljivi, osvežujoči in pomirujoči upliv, posebno pospešuje razslizenje ter je v takih slučajih poznana kot dobro zdravilo.

V „NARODNI TISKARNI“ v LJUBLJANI

je izšla knjiga:

Blóдне душе.

Roman.

Češki spisal **Václav Beneš-Třebitzký.** Preložil **Ivan Gornik.** — Mala 8°, 523 strani. Cena 70 kr., po pošti 80 kr.

Glasovir

dobro ohranjen, proda se takoj po nizkej ceni.

Videti je pri glasovirarji gosp. J. Rumpel-ju, Emonska cesta št. 6. (34—2)

„Goriška jadikovanja“

dobivajo se v

„NARODNI TISKARNI“

po 10 kr. izvod.

Zenitvena ponudba.

Odvetnik na Hrvatskem, okraj Stubica, pošta Stubica, vdovec, na dobrem mestu, donasajočem lepe dohodke, se želi zaradi pomanjkanja znanstva tem potom oženiti. Dekleta ali vdove brez otrok, v starosti od 30 do 40 let, dobrega srca, dobro odgojena in varčna, z imetjem 6 do 10.000 goldinarjev, — naj se obrnejo pisмено na A. K. poste restante Stubica na Hrvatskem. (35—2)

(928-7)

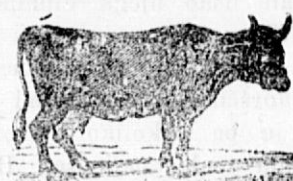
Kdor

dvomi

katero izmed mnogih napovedanih zdravil za bolezen njegovo najbolje ugaja, piše naj takoj dopisnico na Richterjevo zalogo v Lipsiji in zahteva ilustrovano knjigo „Krankenfreund“. Pri tiskane zahvale dokazujejo, da jih je na tisoče ne le izognilo se nepotrebnih denarnih izdaj, temveč našlo zaželeno zdravje, ko so se ravnavali po dobrih svetih te male knjige. Pošlje se zastonj.

Zdravila za živino.

Štupa za živino.

Ta prav dobra štupa pomaga najbolje pri vseh boleznih krav, konj in prašičev. Konje varuje ta štupa trganja po črevih, bezgavk, vseh nalezljivih kašljih, pljučnih in vratnih boleznih ter odpravlja vse gliste, tudi vzdržuje konje debele, okrogle in iskrene. Krave dōbe mnogo dobrega mleka. — Zametek z rabilnim navodom vred velja le 50 kr., 5 zametkov z rabilnim navodom samo 2 gld.

Cvet za konje.

Najboljše mazlo za konje, pomaga pri pretegu žil, otekanju kolen, kopitnih boleznih, otrpenosti v boku, v krizi itd., otekanju nog, mehurjih na nogah, izvijanju, tiseanju od sedla in oprave, pri sušici itd., s kratka pri vseh vnanjih boleznih in hibah. Steklenica z rabilnim navodom vred stane le 1 gld., 5 steklenic z rabilnim navodom vred stane 4 gld. (1039—5)

Ta zdravila se pristna dobivajo samo v

LEKARNI TRNKOCZY

zraven rotovža v Ljubljani

in se vsak dan s prvo pošto razpošilja.

Št. 674.

(29 - 1)

Razglas.

Mestni magistrat Ljubljanski naznanja:

1.) da bodo imeniki k letošnjemu novačenju poklicanih, v letih 1867, 1868 in 1869 rojenih domačih mladeničev pri magistratu razgrnjeni od 20. do 28. januarja t. l. v ta pomen, da jih vsakdo lahko pregleda in

a) ako bi kdo izpuščen ali napačno upisan bil, to naznani;

b) zoper reklamacije novačenju podvrženih ali zoper njih prošnje za priznanje v §§. 31, 32, 33 in 34 vojaškega zakona navedenih ugodnosti ugovarja in te ugovore tudi dokaže.

2.) Dalje naznanja magistrat, da se bode vršilo žrebanje onih novačenju podvrženih mladeničev, ki nimajo še žrebne številke, letos dne 3. svečana ob 11. uri dopoldne v mestni dvorani in da je vsakteremu dovoljeno udeležiti se žrebanja.

Mestni magistrat Ljubljanski,

dne 11. januarja 1890.

Za čiščenje in ohranjenje sveže kože.

Arnica-Glycerin-ovet, najboljši pripomoček proti trdi, razpokani in hrpavi koži, ohranja jo svežo in ozdravlja; v kositar. zavitku a 25 kr.

Glycerin-ovet, v lončkih a 25 kr.

Vaseline, bel in rumen, od 10 kr. višje

Creme-celeste, od 10 kr. naprej.

Pariški prašek za gospe, bel in rosa, najbolj sloveča in najbolj fina pudra; v škatljicah a 40 in 50 kr.

Cistilna voda za obličje, zanesljiv pripomoček zoper pege na obrazu, žoltine, mazulčke in kožne spuščaje, 1 stekl. 70 kr.

Dr. Fr. Lengiellovo brezovo mazilo, da se koža nežna ohrani. 1 stekl. 70 kr.

Glycerin-milo in **Glycerin-vijolično milo**, odkljuje se po čistosti, stalni vonjavi in najbolje upliva na kožo; komad po 15, 25, 35, 40 kr.

Speik-milo, prav priljubljeno v ohranilo sveže in čiste kože pri gospodih, a 35 kr.

Deželna lekarna „pri Mariji Pomagaj“

Ludovika Grečel-a,

v Ljubljani, Mestni Trg št. 11.

(1053—6)

Razpis službe.

Pri deželnega stolnega mesta Ljubljane magistratu je popolniti službinsko mesto

druzega inženirja

z letno plačo 1000 goldinarjev in s pravico do dveh v pokojnino uštevni 10% petletnic.

Prošnje, v katerih je dokazati usposobljenost, kakeršne treba za državno stavbinsko službovanje, je uložiti

do 20. februarja letos

pri podpisnem magistratu in sicer potem pr. d. stoječe gospodske, če se prositelj že nahaja v javni službi.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane

17. dan januarja 1890.

Župan: Grasselli s. r.

Pravi zaklad

za nesrečne žrtve skrumbe samega sebe (onanije) in tajnih razuzdanosti je izvrstno delo (134-47)

Dra Retau-a

Sebeočrana.

Češka izdaja po 80. nemške izdaji. S 27 podobami. Cena 2 gld. avstr. velj. Naj vsak seže po njej, kdor trpi za strašnimi nasledki te pregrehe, kajti z njenim poukom se slednje leto na tisoče bolnih otme gotove smrti. Naroči se lahko pri založni tvrdki „Verlags-Magazin R. F. Bierey v Lipskem (Saksonsko), Neumarkt 34“ in v vsakej knjigarni.

Vsak dan sveže

pustne krofe

priporoča

(18-2)

J. Förderl-a sladna pekarna

v Ljubljani, Lingove ulice.

Marijacejske kapljice za želodec,

izvrstno uplivačote pri boleznih želodca.

Preverjene pri pomanjkanju slasti do jedij, slabem želodcu, napenjanju, kislem podiranju, koliki, želodčevem kataru, zgagi, zlatenici, gnjusu in bljuvanju, glavobolju (če izvira iz želodca), krči v želodcu, zapiranju, preobloženju želodca z jedjo in pijačo. — Cena steklenici z navodilom, kako se rabi, 40 kr., dvojni steklenici 70 kr.

Osrednjo razpošiljalnico ima lekar

Karol Brady, Kromeriz (Moravsko).

SVARILO! Pristne Marijacejske kapljice za želodec se mnogokrat ponarejajo in posnemajo. — Da so pristne, mora vsaka steklenica imeti rudo zavitek z gorenjo varstveno znamko in z navodilom, kako rabiti, ki se priden vsake steklenici, opomniti je, da mora navod biti tiskan v tiskarni H. Gusek-a v Kromerizu.

Marijacejske čistilne kroglice,

ki se že več let z najboljšim uspehom rabijo pri zapiranju in zabasanju, se sedaj pogostoma ponarejajo. — Pazi naj se torej na gorenjo varstveno znamko in podpis lekarja K. Brady-ja v Kromerizu. — Cena skatljici 20 kr., zvitku a 6 skatljici gld. 1.—. Če se naprej pošlje znesek, velja poštne prosto 1 zvitok gld. 1.20, 2 zvitka gld. 2.20.

Marijacejske kapljice za želodec in Marijacejske čistilne kroglice imajo pristne: V Ljubljani lekar Piccoli, lekar Svoboda; — v Postojni lekar Fr. Baccarich; — v Škofji Loki lekar Karol Fabiani; — v Radovljici lekar Aleks. Roblek; — v Novem Mestu lekar Dominik Rizzoli, lekar Bergmann; — v Kamniku lekar J. Močnik; — v Črnomlju lekar Iv. Blažek.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Zobozdravnik

AVGUST SCHWEIGER

ordinuje vsak dan od 9. do 12. ure dopoldne in od 2. do 5. ure popoldne.

Stanuje

(908-24)

v hotelu „Pri Maliči“, II. nadstropje, št. 23.

Nova neprekosljiva Pariska plomba, priznana od avtoritet za najboljšo, zobem jednake barve ter na domesti v svojej trajnosti zlato plombo.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

L. Luserjev obliž (flašter) za turiste.

Gotovo in hitro uplivačote sredstvo proti kurjim očesom, žuljem, tako imenovani trdeji koži na podplatih in petah. Proti bradavicam in vsem drugim trdim praskom kože. — Uspeh zajamčen. — Cena skatljici 60 kr. a. v.

Glavna razpošiljalnica:

L. Schwenk-ova lekarna

v Meidlingu pri Dunaji.

Pristnega imajo v Ljubljani J. Svoboda, U. pl. Trnkoczy, G. Piccoli, L. Grečel; v Rudolfovom S. pl. Sladovič, F. Haika; v Kamniku J. Močnik; v Celovci A. Egger, W. Thurnwald, J. Birnbacher; v Brezah A. Aichinger; v Trgu (na Koroškem) C. Menner; v Beljaku F. Scholz, Dr. E. Kumpf; v Wolfsbergu A. Huth; v Gorici G. B. Poutoni; v Kranju K. Savnik; v Radgoni C. E. Andrien; v Idriji Josip Warty; v Radovljici A. Roblek.

Ta obliž dobiva se le v jednej velikosti po 60 kr.

Pristen samo, če imata navod in obliž varstveno znamko in podpis, ki je tu zraven; tedaj naj se pazi in odločno zahteva: „L. Luserjev obliž (flašter) za turiste.“ (449-45)

Važno za c. kr. državne uradnike!

Podpisana tvrdka se priporoča za letošnjo spomladno sezono po jako znižanih cenah, kakor tudi za narejanje

gala- in službenih uniform

za c. kr. državne uradnike po najnovejšem predpisu, ravno tako svojo bogato zalogo predpisanih suknjenih vrst, potem mešev, kupelj, kap in klobukov po tovarniških cenah.

J. N. POTOČNIK

(24-2)

v Domžalah,

Važno za c. kr. državne uradnike!

Za čas stavbe

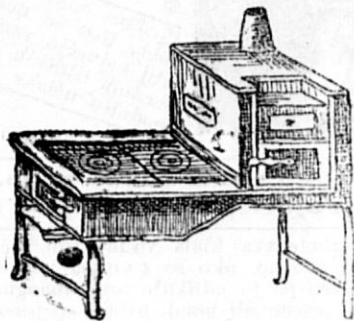
priporoča

ANDREJA DRUŠKOVIČA.

Mestni trg št. 10 trgovina z železnino Mestni trg št. 10

v velikem izboru in po zelo nizki ceni

okove za okna in vrata, storje za štokodiranje, drat in cveke, samokolnice, vezi za zidovje, traverze in stare železniške šine za oboke, znano najboljši Kamniški Portland in Roman cement, sklejni papir (Dachpappe) in asfalt za tlak, kakor tudi lepo in močno narejena šteditna ognjišča in njih posamezne dele.

Pri stavbah, kjer ni vode blizu, neobhodno potrebne vodnjake za zabijati v zemljo, s katerimi je mogoče v malo urah in z majhnimi stroški na pravem mestu do vode priti; ravno tako se tudi dobivajo vsi deli za skopane vodnjake: železne cevi in železolitni gornji stojali, kakor tudi za lesene cevi mesingaste trombe in ventile in železne okove.

(9-3)

Za poljedelstvo:

Vsake vrste orodja, kakor: lepo in močno narejeni plugi in plužne, železne in lesene brane in zobovje zanje, motike, lopate, rovnice, krampe i. t. d. Tudi se dobiva zmirom sveži Dovski mavec (Lengenfelder Gyps) za gnojenje polja.

Hiša na prodaj.

Svojo hišo št. 7, ležečo na Martinovi cesti pri Kravji dolini, prodam iz proste volje za 2500 gld. — Več povem lastnik Miha Bricelj na Martinovi cesti.

(26-2)

K št. 11.124.

Izveček.

Razglas.

C. in kr. državno vojno ministerstvo namerava izdelane iz ovčje volne zgotovljene monoturne vrste in materialne potrebščine

za c. in kr. vojsko z dne 1. januarja 1891 tudi nadalje preskrbovati si potom zasobne industrije in s tem javno pozivlje na ulaganje pismenih ponudeb direktno pri c. in kr. državnem vojnem ministerstvu, ki imajo ondu doiti vsaj do dne 15. marca 1890 ob 12. uri popoldne.

Natančnejši pogoji za udeležitev pri tem zalaganju so obseženi v razglasu, objavljenem v popolnem obsegu v št. 5 z dne 8. januarja 1890 tega lista.

V Gradcu, dne 30. decembra 1889.

(12-2)

Od c. in kr. intendancije 3. voja.

Vspešna sredstva

za čiščenje in zboljšanje zraka v sobah.

Kadilni papir, provzroči izredno prijetno in vstrajno vonjavo. 20 listov v zav. 10 kr. **Potpourri** se nasiplje na ogelje ali na vročo železno ploščo. Skatljica 30 kr. **Sobna dišava (parfum)**, razsiplje se po sobah, ima vonjavo raznovrstnih cvetic, stekleničica 70 kr.

Esenca iz smrekovine, prouzroči, ako se razsiplje po sobah, prijetno gozdno vonjavo. Steklenica 60 kr.

Coniferen-spirit, Bittnerjev, stekleničica 80 kr.

V porabo za parfumovanje žepnih robcev, perila in obleke imam v zalogi najfinejše francoske in angleške dišave v najraznovrstnejših cvetličnih vonjavah. Steklenice po 50 kr., 1 gld. in 2 gld.

Vijolični prašek, prouzroči raztresen mej perilo, najprijetnejšo vonjavo. V zavitkih a 15 kr.

Sachetes za parfumovanje obleke, perila, rokavic in razne oprave, v mnogih vonjavah. Zavitek 20 kr.

Deželna lekarna „pri Mariji Pomagaj“

LUDOVICA GREČEL-a,

v Ljubljani, Mestni trg št. 11.

(1054-6)

Služba občinskega tajnika v Ajdovščini

z letno plačo 250 gld. je razpisana. — Zmožni prosilci naj uležé prošnje do 31. t. m. pri županstvu v Ajdovščini. (31—3)

Okrajna bolniška blagajnica v Ajdovščini
vsprejme takoj
zmožnega in zanesljivega

uradnika

z letno plačo 250 gld. — Prošnje se pošiljajo načelniku A. Casagrandi v Ajdovščini. (31—3)

1890 **!Predpust!** 1890

Novosti

blaga za plese, „Sortie de bal“, cvetice, pahljače, rokavice in parfumerije
v največji izberbi

ima (5—2)

J. S. BENEDIKT
v Ljubljani.

Na najnovejši in najboljši način

umetne

(1083—5)

zobe in zobovja

ustavlja brez vsakih bolečin ter opravlja plombovanja in vse zobne operacije. — odstranjuje zobne bolečine z usmrtenjem živca

zobozdravnik A. Paichel,
poleg Hradskega (čevlarskega) mostu, I. nadstropje.

Hmelova sladna kava.

Zdravniški priporočena!

Privarnje pri gospodinjstvu mnogo mleka in sladkorja ni treba rabiti. Hmelova sladna kava (zdravilna kava) je lahko prebavljivo. Zelo krepijočee redilo, štedilna kava prijetnega okusa in dobrega duha, važna je za slednjega in neobhodno potrebna (služee za pridobivanje in ohranjenje zdravja) za vse bolnike zlasti trpeče na želodec, prsih, jetrih, protinu, obistih in živcih, pri kašlju, hripavosti itd., za prebolele, slabotne osebe, dojenice, otroke, ženske pred in po otročji postelji, krviravne, bledične itd. Zatorej se more dajati prednost tej kavi pred neredilno, živce razdražujočo in (v večjih množinah užito) otrovno uplivačo indijsko kavo in kitajskim čajem.

Zametek s 1/4 kilo vsebine velja 30 kr. Najceneje se dobiva v poštnih zavojih po 4 kilo, v katerih je 16 zametkov.

Gospodu pl. Trnkoczy-ju, lekarju v Ljubljani! Vaša „hmelova sladna kava“ se je za prebolele jako dobro pokazala, pošljite je še 5 zametkov.

Spoštovanjem **Dr. Ferd. Zeissler,** kopališki zdravnik. (1015—6)

Kopališče Bled (Kranjsko), 2. januarja 1888.

LEKARNA TRNKOCZY

zraven rotovža v Ljubljani

prodaja in vsak dan s prvo pošto razpošilja.

A. KORSIKA

Glavna prodajalica:
Tržaška cesta 10
poleg c. kr. glavne tobačne tovarne.

Odlikovana
umetna in trgovska
vrtnarija
v Ljubljani.

Podružnica:
Selenburgove ulice 6
vis-à-vis c. kr. pošt. in telegraf. uradu.

Priporoča se p. n. občinstvu za izdelovanje svežih šopkov in vencev s trakovi in napisi. Ima veliko zalogo trakov mnogovrstne baže in barv; ravno tako ima vedno narejene suhe vence, kakor tudi Makardove vence in bukete, vse v najnovejših fazonih. — Vsa ustna naročila, kakor tudi pismena naročila po pošti se hitro in po ceni izvrše.

Potem priporoča svojo bogato zalogo mnogovrstnih vrtnih in družih semen, pravih in dobro kalitih, rastlin (evetle) v loncih in izdeluje stvari v njegovo stroko spadajoče ter prosi za mnogobrojna naročila.

Z odličnim spoštovanjem

ALOJZIJ KORSIKA.

(39—1)

Das Parteiwesen
der

Slaven in Böhmen

Betrachtet an der Hand der Versammlung
des prager altöechischen Parteitages.

Von einem österreichischen Patrioten.

Brošurica ta izšla je ravnokar in je dobiti v „Narodni Tiskarni“ za ceno 80 kr., po pošti 5 kr. več. (367—19)

Podpisani usoja si čestito občinstvo opozarjati na fine

pustne krofe

kateri se bodo dobivali ves predpustni čas vsak dan pri podpisnem. (21—2)

Tudi opozarjam na najfinejše, vsak dan sveže

sladne pekarije.

JAKOB ZALAZNIK

na Starem trgu št. 21.

V varstvo in ohranitev ust in zobovja.

Dr. Flud-ova ustna voda, izvrstno sredstvo, ohranjuje zobe zdrave, ojačuje zobno meso, zabranjuje gnilobo ter lajša bolečine; steklenica 60 kr.

Anaterinova ustna voda, po Popu, steklenica 40 kr.

Pop-ova anaterinova ustna voda, v steklenicah po 50 kr., 1 gld. in 1 gld. 40 kr.

Salicilna ustna voda, steklenica 50 kr.

Kothe-jeva ustna voda, steklenica 35 kr.

Rössler-jeva ustna voda, steklenica 35 kr.

Paichel-jeva ustna voda, steklenica 1 gld.

Dr. Heider-jev zobni prašek, najpriporočnejše, najbolj zdravo in ceno čisti o za zobe, s katerim se ohrani zobovje do visoke starosti zdravo. — Skatljica 30 kr.

Salicilni zobni prašek, skatljica 30 kr.

Zobna pasta, odontosmegna imenovana, jako priljubljena in izvrstno čistilo za zobe in usta, v porcelanastih skatljicah à 60 kr.

Zobna pasta Pop-ova, à 35 kr.

Zobna pasta Suiz de Boutemard-ova, à 38 in 70 kr.

Zobna pasta Pfeffermann-ova, à 1 gld.

Zobna plomba Pop-ova, s katero more vsakdo sam plombovati zobe, v kartonih à 1 gld.

Odontin, izvrstno sredstvo zoper zobobol, steklenica 10 kr.

Zobne kapljice zoper najraznovrstnejši zobobol, steklenica 30 kr.

Cachu (ustne kroglice), v skatljicah po 30 kr.

Deželna lekarna „pri Mariji Pomagaj“

LUDOVICA GREČEL-a

v Ljubljani, Mestni trg št. 11.

(1052—6)

Jedina tapecirarska kupčija v Ljubljani.

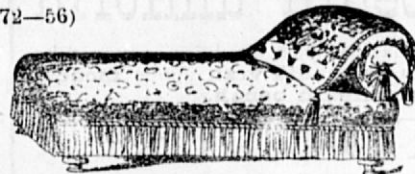
Tapecirar
in dekoratér.

ANTON OBREZA

v Ljubljani, Selenburgove ulice št. 4,

Tapecirar
in dekoratér.

(72—56)

cene izven konkurence. — Priporočam pa vsem resnim kupcem, da zahtevajo moj ilustrovani cenik in uzorce blaga, kar razpošiljam zastoj in franko.

Radenska

kisla voda po natriju in litiju najbogatejša

preskušeno zdravilno sredstvo proti mehur-
nim boleznim, kamenu v mehurju, pro-
tinu, dalje proti boleznim v že-
lodci, mokril, dolgotraj-
nemu kataru dihal,
zlatej žili in
zlatenici.

Pokusi doktorjev: Garrod, Biswanger, Cau-
tani, Ure so dokazali, da ima ogljenokisl-
litij največjo raztopilno moč pri sečnokisl-
islednih izločkih, iz česar se sklepa na naj-
ugodnejše učinke Radenske kisle vode.

Kopališče Ra- densko

Kopanje v slatini in
v jeklenici upliva po-
sebnost pri: protinu,
bolečinah mokril,
malokrvnosti, žen-
skih boleznih, ala-
bostih i. t. d.

Stanovništvo po
ceni.

Prospekt
(brezplačno) od rav-
nateljstva: ko-
pališče Radence
blizu Ljutomeru

Radenska kislá voda, ob vznožji Slovenskih goríc, ne za-
menjati z Radgonsko, to je Radkersburger.

Čeravno Radenska kislá voda stoji več kot jeden dan v odprti posodi, vender se
peni prav močno, ako se z vinom pomeša, ker ima v sebi spojene ogljikove kisline.
To svojstvo pa jo odlikuje pred mnogimi drugimi kislimi vodami, katere imajo na-
vadno le prosto ali manj trdno spojeno ogljikovo kislino, ki se že pogubi in raz-
kadi, kakor hitro se steklenica odmaši. (264—40)

Zaloga Radenske kisle vode pri **F. Plautz-1** in **M. Kastner-ji** v Ljubljani.

ČEBELNO-VOŠČENE SVEČE

prodaja

(1045—7)

PAVEL SEEMANN v LJUBLJANI.